

Teme: Grad Mali Lošinj

Ilovik – „Nema boljega mjesta za mene na svijetu, kad tu san se rodil“

Sada napokon uživamo. Idemo na ribe i vrtlarimo, a rado posjetiteljima pričamo priče o Iloviku i njegovoj prošlosti. Naša djeca i unuci rado posjećuju Ilovik te se uvijek iznova vraćaju. Jako vole Hrvatsku. Nismo vjerovali kako iako neznaju Hrvatski jezik, jako vole Hrvatsku Proslava dana Sv. Petra ' Petrova' budi nam jake uspomene iz djetinjstva, a biti dio proslave i danas donosi nam suze radosnice i jača nam duh. Sve ove uspomene nosimo sa sobom u Ameriku i iščekujemo ponovni povratak Prije nekoliko godina počela sam sakupljati informacije i materijale o ovom otoku jer sam željela ostaviti pisani trag budućim naraštajima. Mještanima zasigurno nije bilo lako otvoriti se doseljenici i dopustiti zadiranje u njihovu privatnost, njihovu prošlost međutim knjigu su naposljetku odlično prihvatili, osobito iseljenici koji žude za engleskim prijevodom obzirom da njihova djeca veoma teško ili pak nikako ne govore Hrvatski jezik. Onda je sve bilo jednostavnije, ali je bilo i teže zbog nedostatka struje i vode. Istina, teže je imati restoran na malenom otoku zbog dostave i prijevoza, ali snađemo se. Ipak je danas drugačije. Trudimo se te smatramo da je najvrijednija ljudska riječ i kako primimo gosta. Upravo nam se gosti iz tog razloga nerijetko vraćaju Nema boljega mjesta za mene na svijetu, kad tu san se rodil

Najjužniji nastanjeni otok lošinjskog otočja, s istoimenim ribarskim mjestom, gdje danas živi oko 170ak stanovnika je Ilovik. Još krajem 18. stoljeća iz Velog Lošinja na njega dolaze prvi hrvatski doseljenici koji se bave vinogradarstvom, vrtlarstvom, ribarstvom i ovčarstvom te naposljetku i turizmom. Ilovčani imaju i svoje svece zaštitnike, Sv. Petra i Pavla, a 28. i 29. lipnja slave njihove dane. Tradicionalno se na taj dan održava sveta misa i procesija te paljenje krijesa 'koleda', a neizostavna je i pučka fešta pod nazivom 'Petrova'. Tijekom proslave 'Petrove', razgovarali smo s doseljenicima, iseljenicima i mještanima Ilovika. Nives i Franko Jelich, rodnom s Ilovika, napustili su svoj rodni otok još 1953. godine trbuhom za kruhom. Deset godina nakon odlaska ponovno su se vratili te nastavili dolaziti jednom godišnje obzirom da im posao i obiteljske obaveze nisu dozvoljavale češći dolazak. Po odlasku u mirovinu odlučili su napustiti život u Americi i na šest mjeseci vratiti se na Ilovik gdje uživaju u svojim hobijima. Sada napokon uživamo. Idemo na ribe i vrtlarimo, a rado posjetiteljima pričamo priče o Iloviku i njegovoj prošlosti. Naša djeca i unuci rado posjećuju Ilovik te se uvijek iznova vraćaju. Jako vole Hrvatsku. Nismo vjerovali kako iako neznaju Hrvatski jezik, jako vole Hrvatsku, kroz smijeh pričaju Nives i Franko Jelich. Proslava dana Sv. Petra ' Petrova' budi nam jake uspomene iz djetinjstva, a biti dio proslave i danas donosi nam suze radosnice i jača nam duh. Sve ove uspomene nosimo sa sobom u Ameriku i iščekujemo ponovni povratak. Inače bračni par Jelich ujedno su nono i nona nekadašnje Miss Amerike 2011. Terese Scanlan. Doseljenica na Ilovik, rodnom Riječanka Gordana Pavoković, ujedno i zaljubljenica u Ilovik te autorica nedavno objavljene knjige „Ilovik i Sveti Petar- dva otoka istog imena, na jednom se živi, a na drugome vječno počiva“ zajedno sa svojim suprugom Ladislavom i kćeri Ivnom brine o svom obiteljsko poljoprivrednom gospodarstvu Radoslović te priprema novo štivo o prirodi i blagodatima ovog otoka. Prije nekoliko godina počela sam sakupljati informacije i materijale o ovom otoku jer sam željela ostaviti pisani trag budućim naraštajima. Mještanima zasigurno nije bilo lako otvoriti se doseljenici i dopustiti zadiranje u njihovu privatnost, njihovu prošlost međutim knjigu su naposljetku odlično prihvatili, osobito iseljenici koji žude za engleskim prijevodom obzirom da njihova djeca veoma teško ili pak nikako ne govore Hrvatski jezik. O ugostiteljskoj tradiciji na otoku Iloviku najbolje može ispričati Elza Stojšić u čijoj obitelji se više od 120 godina nalazi restoran. Prvotno kao gostionicu i mesnicu, poslovanje je pokrenuo Elzin nono. Tada se prodavala jedna ovca tjedno, tako je posao započeo. Objekt je služio više kao mjesto okupljanja i druženja, da bi se naposljetku pretvorio u restoran. Onda je sve bilo jednostavnije, ali je bilo i teže zbog nedostatka struje i vode. Istina, teže je imati restoran na malenom otoku zbog dostave i prijevoza, ali snađemo se. Ipak je danas drugačije. Trudimo se te smatramo da je najvrijednija ljudska riječ i kako primimo gosta. Upravo nam se gosti iz tog razloga nerijetko vraćaju, priča vesela Elza. Paolo Jadrošić jedan je od najstarijih Ilovčana također iseljen prije 70ak godina. Sa svojih 91 godinu redovito se vraća na Ilovik, a za sebe kaže da ima 'samo' 91 godinu. Kao mladića obitelj je Paola poslala prvo u Mali Lošinj, zatim u Italiju na školovanje. Prvotno nautičke struke – inženjer, Paolo je zatim postao 'dentista', zubar. Nema boljega mjesta za mene na svijetu, kad tu san se rodil, kaže Paolo. PR: TZ grada Maloga Lošinja Fotografija: Sandro Tariba

KLJUČNE RIJEČI

ilovil, ,lošinj, ,magazin menu, ,mali lošinj, ,menu

AUTOR

Rene